

Rio Esperantista

Oficiala Organo de Asocio Esperantista de Rio de Janeiro

PENSO KAJ LABORO POR LA UNIVERSALA FRATECO

DIREKTORO: NELSON PEREIRA DE SOUZA

ĈEFREDAKTOR: LÁSZLO ZINNER

JARABONO	RIO DE JANEIRO, OKTOBRO, 1947	Redakcio kaj Administrejo
BRAZILIO — Cr\$ 15,00		R. das Marrecas, 19, 2.º and
Eksterlande — Cr\$ 30,00		Tel.: 22-5300 — C. P. 3677
Aŭ 25 Respondokuponoj	JARO I Monata eldono N° 7	Ekzemplero — Kr\$ 1 00

KLARIGO

Multe malfruigis la okto-bra numero de RIO ESPE-RANTISTA kaj tial ĝiaj abonantoj jam eble timas pri ĝia reguleco; tamen ni devas klarigi al ĉiuj, ke tio okazis tute kontraŭ nia volo, ĉar feliĉe jam ne plu estas mal-sekura ĝia aperado.

La kulpo estas nur de la kompostejo, kie okazis granda konflikto, rezultanta la perdon de la tuta materialo por tiu ĉi numero, ĝuste kiam estis jam finpreparita la tuta paĝumado. Tial ni devas denove kompostigi la originalojn, denove paĝumi kaj presi la gazeton.

Feliĉe ni jam sukcesis pri alia kompostejo kaj presejo: tre baldaŭ aperos la novembra numero, kaj ni intencas aperigi pligrandigita la decembran numeron.

Dank'al multaj novaj abonoj el la tuta lando, enskribiĝoj en la listo de subtenantoj, kaj komercaj anoncoj, jen nia financa situacio pliboniĝis; tamen estas sendube necese, ke la samideanaro daŭre helpadu nin. Sed, ne nur finance oni povas helpi iun gazeton, ankaŭ estas bezonata la konstanta sendado de bonaj verkoj kaj tradukoj, poeziaĵoj kaj prozaĵoj, artikoloj, noticoj kaj humoraĵoj.

Ja certaj ni estas pri tio, ke la brazilaj kaj alilandaj samideanoj ĉiel kunlaborados kun ni por la senhalta kvalita plibonigo kaj kvanta pligrandigo de RIO ESPE-RANTISTA. Niaflanke ni asertas, ke tiucele ni estas deciditaj ĉion fari, laŭ nia ebleco.

KION VI NEPRE DEVAS SCII

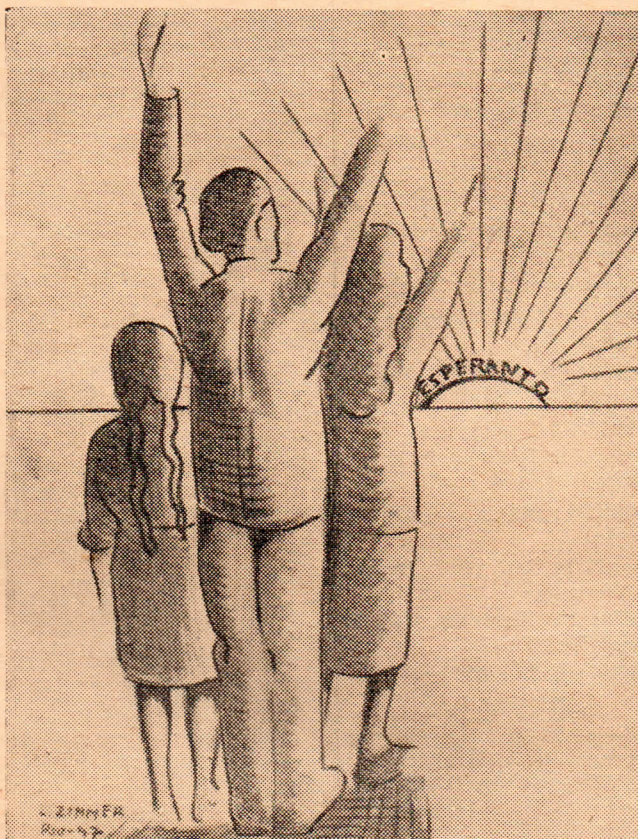
Lasttempe okazis, ke kelkaj samideanoj proponis starigi diversajn fakojn en RIO ESPE-RANTISTA. Certe la tendenco neŭtrala de nia gazeto jam permesas la sufiĉon al niaj kunlaborantoj; ili verkas, ili subskribas ili do respondecas pri sia verko aŭ artikolo. Tamen ni ne povas akcepti la proponojn de tiuj samideanoj, ĉar ili ne estas konformaj al la regularo, kiuj orientas nian laboron.

Jen kelkaj eltiraĵoj de la Statuto de Asocio Esperantista de Rio de Janeiro, kies oficiala organo estas RIO ESPE-RANTISTA:

Ĉapitro 1^a, Artikolo 1^a. A) "Propagandi, instrui senpage, kaj enkonduki la instruadon de la internacia neŭtrala helplingvo Esperanto". Tio signifas, ke precepte ni devas publikigi ĉu portugale, ĉu Esperante, poresperantajn artikolojn, novaĵojn pri Esperanto, kaj ĉion, kio povas instigi la esperantistaron, helpi la instruadon kaj la enkondukon de Esperanto. C) "Stimuli la kulturen interŝanĝon inter la popoloj, speciale inter la Amerikaj landoj". Tio montras al ni, ke devas aperi en nia gazeto interesaj artikoloj, el aliaj mondpartoj por Brazilo, kaj el Brazilo por la tuta mondo. D) "Intensigi la propagandon de Brazilo, eksterlanden, speciale de ĝia literaturo, pere de Esperanto". Kompreneble, tion ni ne devas klarigi, ĉar ĝi estas jam sufiĉe klara. F) "Dissemi la moralan kaj intelektan kulturon inter la membroj". Tio signifas por nia gazeto, ke ni devas atenti pri la aperotaĵoj; ni ne rajtas aperigi verkojn ĉu favorajn, ĉu malfavorajn al la ajn politika aŭ religia partio aŭ dogmo, ĉar tio kaŭzus skizmon, kaj tiel evidentigus, ke ĉe ni la neŭtraleco ne havas ekzistrajton. Tiuj, kiuj deziras propagandi Esperantisman specialan politikan aŭ religian idealon, faru.

Ĉapitro 5^a, Artikolo 18^a: "Ne estas permesata en la ejo de la Asocio ia ajn manifesto religia aŭ politika". Por nia gazeto tio signifas, ke ni ne rajtas manifesti niajn apartajn konvinkojn religiajn aŭ politikajn...

Ni do ĉiam klopodos teni la enhavon de nia gazeto laŭ la supre citita regularo de la Statuto. Tamen povas okazi, ke ni eraros aŭ eraretos; sed oni komprenu, ke tio okazos nevolonte. Ni ĉiuj estas okupataj homoj, niaj vivzorgoj ne permesas al ni nin dediĉi ekskluzive al la redaktado de la gazeto. Ĉiaokaze ni faras nian eblon, laborante, elspezante monon, ofte forlasante nian apartan laboron, por ke vi havu regule, unu fojon ĉiumonate, nian RIO ESPE-RANTIS-TA — n.

LONGE DAŬROS ANKORAŬ MALLUMA NOKTO
SUR LA TERO, SED NE ETERNE ĜI DAŬROS.

ZAMENHOF.

32^a UNIVERSALA KONGRESO

Jam forpasis kelkaj monatoj post la okazigo de la 32^a; tamen nur nun, ni, malproksime de Eŭropo, povas informi niajn legantojn pri ĝi, ĉar neniu brazila esperantisto partoprenis ĝin.

Ni ne prezentas detalojn, ĉar la interesatoj ilin trovas sur la oficialaj kaj pli gravaj gazetoj de nia tutmonda movado.

Vendrede, alvenis la unuaj esperantistoj al Bern, kaj la urba stadiono pleniĝis de "verdsteluloj", kaj nian karan lingvon oni aŭdis ofte tra la stratoj.

La malfermo okazis dimanĉe, la 27^a de Julio, je la deka horo, prezidata de Generalo Bastien. Poste, li transdonis la parolon al S-ro Ed. von Steiger, konfederacia registarano. Franclingve, li parolis nome de la svisa registaro, kaj s-ro Walder legis la esperantan tradukon. La festparoladon faris Generalo Bastien, prezidanto de IEL-UEA, vikle kaj entuziasme, citante la kunfandiĝon de I.E.L. kun U.E.A., kiel finon de la konflikto. Finante, li citas de Zamenhof, dum la Krakova kongreso, la jenon: "Laboru ĉiam en plena unueco, en ordo kaj konkordo. Neniam permesu, ke en nia afero regu la principo: *Kiu plej laŭte krias, tiu estas prava*. Per unueco ni pli aŭ malpli frue certe venkos, eĉ se la tuta mondo batalus kontraŭ ni; per interna malpaco ni ruinigos nian aferon pli rapide ol tion povus fari ĉiuj niaj malamikoj kune. Ne forgesu, ke Esperanto estas ne sole simpla lingvo, kiun ĉiu el ni uzas nur por siaj propraj bezonoj, sed ke ĝi estas grava socia problemo, ke por atingi nian celon, ni devas konstante propagandi nian aferon kaj zorgi pri tio, ke la mondo havu estimon kaj konfidon por ĝi. Se en nia afero aperas io, kio ŝajnas al ni malbona, ni povas trankvile ĝin forigi per komuna interkonsentita decido. Sed ni neniam semu en nia tendaro reciproke malamam kaj malpaco."

Sekvis la elekto de la kongresa direktoraro. Prezidanto: — S-ro Buchli; Vicprezidantoj: Hans Kursteiner kaj Liechti; Sekretarioj: Goldsmith kaj Nicolaisen. S-ro H. Buchli, ekokupante la prezidantan seĝon, salutas la ge esperantistojn, kiuj respondis la alvokon al Berno. Parolante pri la pasintaj jaroj de 1939 ĝis 1947, li memorigas la terurajn okazaĵojn pro "la nacia egoismo, la megalomanio de iuj gvidantoj kun erarigitaj popoloj". Sekvis la salutparoladoj de la reprezentantoj de la registaroj: Aŭstra, Ĉeĥoslovaka, Nederlanda, Norvega kaj Sveda. Poste, venis la dumminutaj salutoj al la Kongreso. Unue parolis S-ino Wanda Zamenhof, edzino de D-ro Adam Zamenhof, filo de nia Majstro. Ŝi estas unu el la membroj de la

Zamenhof familio, kiu sin savis el la ungegoj de nazismo. Parolis la delegitoj de landaj asocioj el: Argentino, Aŭstrio, Belgio, Britujo, Bulgarujo, Ĉeĥoslovakio, Danujo, Francujo, Grekujo, Hungarlando, Irlando, Islando, Italujo, Jugoslavio, Maroko, Nederlando, Norvegujo, Nov-Zelando, Palestino, Polujo, Svedujo, Svislando, Usono. Sendis telegramojn al la kongreso, krom privataj esperantistoj, landaj asocioj el: Egipto, Slovenio, Slovakio, Aŭstralio, kaj Palestino.

NOVA ESTRARO

La unua laborkunsido fariĝis signifoplena en la historio de nia movado. Malfermita de S-ro Buchli, tuj parolis generalo Bastien, Prezidanto de nova U.E.A. Informis li pri sia firma decido ekzigi, jam akceptita de UEA-Komitato. "Pli junaj fortoj nun gvidu la ŝipon de U.E.A.". La Komitato estis elektita kiel prezidanton S-ron *Ernfrid Malmgren*. Sinjoroj Bastien kaj Kursteiner estis elektitaj de la Komitato honoraj prezidantoj de U.E.A. pro la gravaj servoj de ili.

La nova estraro de U.E.A., elektita de la Komitato, estas: Prezidanto: Ernfrid Malmgren; Vicprezidanto: D-ro Paul Kempeneers; H. Jakob, I. Lapenna, A. C. Oliver, D. Kennedy kaj P. Petit. La nova Komitato, kategorio A — Anoj elektitaj de la landaj asocioj — estas:

Argentino: Tibor Sekelj;
Aŭstralio: L. E. Pfahl;
Belgujo: P. Kempeneers;
Brazilo: Carlos Domingues;
Britujo: D. Kennedy, B. E. Long, kaj A. C. Oliver;
Bulgarujo: St. Ĝuĝev, kaj A. Grigorov;
Ĉeĥoslovakio: J. Vondroušek;
Dajujo: St. Pink-Jensen, kaj O. Lange;
Francujo: J. Guillaume, R. Levin, kaj P. Petit;
Italujo: G. Canuto;
Jugoslavujo: I. Lapenna, kaj J. Kozlevčar;
Nederlando: P. W. Baas, F. Weeke;
Norvegujo: Kap. R. Bugge-Paulsen;
Svedujo: E. Malmgren, kaj J. Stenström;
Svislando: F. Liechti;
Usono: G. A. Connor.

Kategorio B — anoj elektitaj per voĉdono de la Delegitoj: E. Adamson, D. Chagnoux, H. Jakob, V. Setälä, kaj P. J. Soeters.

Kategorio C — alelektitaj: E. Dahl, J. Saldanha Carreira, D-ro E. Privat, J. D. Sayers, kaj J. Baghy.

PROPAGANDO

Malfermita estis la dua laborkunsido, de Prezidanto Malmgren, kaj la nura afero de la tagordo estis: Propagando. S-ro Székely, el Budapeŝto, legis ampleksan tezon pri metodoj de moderna propagando de Esperanto, kiu tuŝas ĉiujn. La Ĝenerala Sekretario de U.E.A. parolis pri la petskribo al U.N.O. Preskaŭ 300.000 estis kolektitaj, kaj la laboro daŭras. S-ro E. Dahl insistis, ke oni varbu junulojn, ĉar la plenkreskuloj estas malfacile varbeblaj. Opinions Olafur S. Magnusson, ke nia propagando estas blinda, kaj proponas la starigon de ĝenerala propaganda komitato. D-ro Basel parolis pri la libreto eldonita de li: "Pensoj de Zamenhof", kiel taŭga propagandilo. "Estu pretaj elspezi tempon kaj monon", diris interalie S-ro Vilĉjo Verda. S-ro Blazek, el Ĉeĥoslovakio, opinias ke oni devas persisti ĉe la gazetaro, tiel, ke ĝi fine akulturo niajn diojn. S-ro Ohana, el Maroko, diras ke oni devas komenci la varbadon por nia afero en la propra familio. Kaj multaj aliaj parolis ankaŭ pri la ĉefa temo de nia movado.

TRIA LABORKUNSIDO

Ĝi pristudis diversajn aferojn. Oni decidis sendi telegramon al Kongreso de S.A.T., en Aarhus. Estis pristudita rezolucio subskribita de naŭ landaj asocioj. S-ro Vokal, el Aŭstrio, proponis, ke oni kreu en ĉiu lando Societon de Amikoj de Esperanto, por akiri monon por la elspezo de organizitaj asocioj.

DISTRIGAJ KUNVENOJ

Multaj okazis dum la 32^a; je la 28^a de Julio efektiviĝis prelegvespero de Esperanto-verkistoj, kie brilis Kaloesay kaj Baghy. Partoprenis la koncerton la violonisto J. Geyk, el Ĉeĥoslovakio; la soprano S-ino Marguerite Sautreuil, el Parizo, kaj la pianisto F. Merrick, el Anglujo. Okazis ankaŭ Varieteta Vespero, kiu tre plaĉis al la kongresanoj. Meritas specialan citon la internacia balo. La urba loĝantaro mirego vidis amike interparolantaj, homojn el ĉiuj mondpartoj, kun siaj regionaj kostumoj.

Nepre oni devas paroli pri la ekskursoj, sendube multaj, diversaj kaj belegaj.

Ĉiutage okazis rondveturoj tra la kongresurbo, kaj pli ol 15 grandaj ekskursoj. Pro la belegaj somera vetero dum la tuta semajno, ĉiuj tre plaĉis al la partoprenantoj.

Multaj fakaj kunsidoj kaj filmoprezentoj ankaŭ okazis dum tiu belega kongreso, en kiu par-

"SUDA STELO"

Uma nova estrêla surge no movimento esperantista brasileiro: "Suda Stelo", jornal mensal, neutro e independente, órgão oficial de Esperantista Societo de Pôrto Alegre.

Sempre que surge um novo órgão de imprensa em esperanto, é motivo de júbilo para os esperantistas, porque esses órgãos constituem importante fator de aproximação entre os samideanos entre si e entre eles e a sua "societo". Sabemos nós, por experiência própria, quais as dificuldades que devem ser vencidas pelos editores de um jornal esperantista, mesmo mimeografado, como é o novo órgão, e como foi por algum tempo o nosso "Informilo"; por isto, dirigimos os nossos louvores à Esperantista Societo de Pôrto Alegre e aos dirigentes do "Suda Stelo": F-ino Clecy Zamora, diretora, e Boris Eston, redator responsável. Os samideanos realmente merecem palavras de incentivo e o apoio de todos os esperantistas, a fim de continuarem a sua obra.

Desejamos ao nosso confrade uma vida longa e repleta de vitórias.

toprenis pli ol 1.200 personoj, de Nov-Zelando ĝis Usono.

FERMA KUNSIDO

Fine, post semajno plenplena de mirindaĵoj, alvenis la lasta tago. La milo da gekongresanoj kunvenis en la Kazino, ornamita per la flagoj de ĉiuj partoprenantaj landoj kaj per la Esperanta flago meze de ili. La Prezidanto, post la malfermo de la kunsido, resumas la okazintaĵojn dum la kongreso. Malgraŭ multaj malfacilaĵoj, ĉio estis venkita, kaj la kongreso fariĝis gravega en nia movado pro la elekto de nova, pli hela kaj pli larĝa vojo; denove nur unu tutmonda organizaĵo ekzistas, sub la tradicia nomo de Universala Esperanto-Asocio. D-ro Kempeneers raportis pri la laboroj de la Komitato, kiu decidis pri la nova statuto, petskribo, kunfandiĝo, financoj, ka. Sekvis la raportoj de apartaj kunsidoj. S-ro Ströme konigas la inviton por Malmö, Svedujo, kiel ejo por la 33^a Kongreso, kiu ricevis grandan aplaudon.

Tra la tuta salono oni ekaŭdas muzikon. Ĉiuj starigas kaj kantas "La Espero"-n, la himno de la verdstelaj pacbatalantoj. Malrapide oni malsuprenigas la Esperantan verdan flagon; du svissaj esperantistinoj, en siaj kostumoj, prenas la flagon, kaj ĝin transdonas al svedaj samideanoj, kiuj alportos ĝin al la 33^a. Granda emocio, kaj oni aŭdas la lastajn muziknotojn.

Kaj tiel finiĝis nia 32^a Kongreso... Adiaŭ...

KONKURSO

Respondu la ĉi-subajn demandojn kaj klopodu gajni unu el la tri libro-premioj: 1^a) Jarmiloj Pasas, 2^a) Riĉa kaj sen Mono, 3^a) Kulio.

- 1 — En kiu urbo kaj lando naskiĝis D-ro Zamenhof?
- 2 — Kiel aperis la nomo "Esperanto"?
- 3 — Kiam aperis la unua Esperanta libro?
- 4 — Kiel nomiĝis la unua Esperanta gazeto?
- 5 — Kiam kaj kie okazis la unua Universala Esperanto-Kongreso?

Respondojn ni akceptas, el la tuta Brazilo kaj mondo, ĝis la 31^a de januaro 1948. Adreso: Konkursio RIO ESPERANTISTA, Caixa Postal 3677 — Rio de Janeiro — Brazilo.

LA PRINCO DE L' POETOJ

Wilton Ribeiro

Antaŭ longe mortis Camões, sed lia nomo ankoraŭ batalivitas la jarcentojn. Pro lia memoro, versoj plenaj de beleco kaj profunda konscio de la lingvo portugala, estas presitaj. Ne estas la rakontaĵojn, kiujn li verkis en sia "Luziadoj", nek ĉe lia n-versan esprimmanieron, kiujn mi volas pritrakti, sed nur lian vivon plenan de luktoj, kaj lian morton plenan de malriĉeco. Tio ĉi intime li estis ligata al la patrujo, ke ĝi mortis kun li, kiel li mem diris: "Almenaŭ, mi mortas kun la patrujo".

Luiz Vaz de Camões, poeto-soldato, naskiĝis en Lisbono, en la jaro 1524^a. Je la dekdua aŭ dektria jaro de sia vivo, li eniris en la Koimbran Universitaton, kie, instruata de eminentaj profesoroj, li multe progresis en artoj kaj sciencoj. Finitaj siaj studoj, li revenis al Lisbono, kie li korinkliniĝis al iu sinjorino. Tiu okazaĵo determinis lian ekzilon el la kortego al kiu li apartenis.

En tiuj okazaĵoj oni vidas la temperamenton de Camões, ankoraŭ en la juneco; okazaĵoj san vivon.

Reveninte en Lisbonon, denove li falis en aman komplikon, kaj tio determinis novan ekzilon. Lu verkisto opinias, ke ne okazis la dua ekzilo, sed, ke li mem, ne povante reveni la kortegon, iris al Celta (Maroko), kie li soldatiĝis. Tie, en batalo, li perdis sian dekstran okulon.

Igante vera soldato, Camões iris Hinduĵon, kie, post vivado plena de necerteco, li estis ekzi-

lita en Ĉinuĵon, kie li laboris kiel prizorganto pri la mortintoj kaj neĉeestantoj, en la urbo Macau. Revenante al Hinduĵo, la ŝipo en kiu li vojaĝis, pereis. Transnaĝante, li sukcesis savi sin kaj sian poemon "Luziadoj". En Gôa li estis ricevita de novaj registroj, sed tio ne malebligis, ke li estu arestita pro siaj petolaĵoj. Liberigita, Camões iris al Sofalo, en Afriko, kie li ne restis multe da tempo, revenante al Lisbono, en la jaro 1569^a.

En Lisbono, anstataŭ la rekompenco, kiun li meritis pro siaj "gloraj laciĝoj literaturaj kaj militaj", li trovis nur mizeron kaj malsanon. Lia mizero estis tiom granda, ke lia sklavoj, nomata Jaŭ, dum la nokto petis almozojn por nutri lin.

Tiel li mortis, en la jaro 1579^a, kaj sur lia tombŝtono estis skribitaj la jenaj vortoj: "Ĉi tie kuŝas Luiz de Camões, la princo de l' poetoj de sia epoko. Li vivis malriĉe kaj mizere, kaj tiamaniere li mortis".

Per tiuj resumitaj okazaĵoj de la vivo de l' plej famkonata mortinta poeto portugala, oni povas klare vidi lian militan vivon, kaj, ke lia poemo "Luziadoj" estas la esprimmaniero de lia animo vivanta okazaĵojn plenajn de intensaj luktoj kaj necerteco.

Preskaŭ kvin jarcentoj estas pasintaj, kaj lia grandega verko ankoraŭ estas studata kiel modelo por la lernado de la lingvo portugala. En ĝi oni vidas la manon de vera geniulo sentanta en la koro la harmonion de animo envolvita de poeziemo kaj belega esprimmaniero.

FRAGMENTO

Riĉaĵoj kaj socialaj pozicioj dispulvoriĝas per blovado de la tempo, kiel kasteloj, kiujn infanoj konstruas el blankaj kaj fuĝemaj marbordaj sabloj...

Nur la lumo de l' boneco kaj saĝeco brilegas eterne, dum la turmentega nokto de la jarmiloj.. Buda, Confúcio, Sócrates, Jesus, Miguel Angelo, Mozart, Shakspeare, Guerra Junqueiro, Leonardo, Galileu, Edison, Pasteur, Flamarion, inter multaj aliaj, estas la sanktuloj kaj la geniuloj, kiujn la homaro estas produktinta, steloj de unua grandeco invitantaj nin al pli alta nivelo de perfekteco...

La progreso, precipe morala, marŝadas malrapide, sen saltoj. Ĝi nur grade fariĝas!

La ideo estas disjetita, malfacile ĝermas, sed, malgraŭ la cirkonstancoj ĵu pli malfavoraj, des pli sublimita ĝi montriĝas, ĝi kreskas kaj floras inter la varmeo de malamoj kaj simpatioj...

Finfine, ĝi fruktodonas.

Poste, sub fatala leĝo nomita de ni Evolucio, la ideo eniras en la kategorion de la seninteresaj aferoj, kaj perdiĝas en ia el la kurboj de la estinteco...

La homoj ŝanceliĝas. Ili stimulas la imagon kaj sondas la horizontojn de l'estonteco...

Dun kelka tempo ili sin juĝas malfortaj boatetoj, flosantaj senkompose sur uragana kaj perfida maro...

Sed, subite, la homamaso videtas novan torĉon, montrantan al ĝi la evolucian vojon, la senfinan grimpadon...

Jen, estas nova geniulo, kiu subite ekaperas, alportanta novan, nekonatan kaj pli altan idealon.

Estis, do, obeante tian evolucian ritmon ke, en la tago 15-a de Decembro de 1859 alvenis al tiu ĉi planedo Lazaro Ludoviko Zamenhof.

Signifoplene! Li prezentis al ni internacian idiomon en la momento, kiam la scienca aŭtaŭneno estas detruanta la materian distancon inter la popoloj, kaj la socialismo preparas al ni la epokon, en kiu la forto de la Rajto venkos la nunan rajton de l' Forto.

Esperanto estas unu el la plej grandaj elementaj naskontaj la tutmondan pacon, ĉar ĝi alportos alproksimiĝon inter la popoloj.

En la tago, kiam la homo, per la miraklo de la lingva kompre-

no, ekde la plej simpla ĝis la plej genia, sentos, ke ĉiuj estuloj ploras pro la sama doloro kaj ridas pro la sama ĝojo, tiam malaperos la rasaj malfidoj.

Kaj tiam, ni komprenos la maleksteran egalecon de la homa animo, ĉu ni estu naskiĝintaj sub nebula angla ĉielo, ĉu sub la hela ĉielo signita de la Suda Cruco sin reflektanta sur la akvo de l' bela Gvanabaro; en Hinduĵo, dormetanta sur la misteroj de l' antikveco, aŭ en la gaja Francujo; en Usono, ĉiam soifanta materian potencon aŭ en Rusujo, kiu, ĉu bone ĉu malbone, restos en la paĝoj de nia Historio — kune kun la vireca Lenin — kiel pioniro de la Sociala Justeco; en Grekujo, nune senforta, sed ankoraŭ influanta la mondon per la forto de l' geniaj pensoj de siaj antikvaj filozofoj, aŭ en la fierega Germanujo, kiu, dum tagoj plenaj je frenezo, revis submeti la mondon al siaj sovaĝaj kapricoj; en Portugalujo kaj Hispanujo, ĉiam katenitaj de severaj religiaj dogmoj, senflugiloj por transflugi la senliman vastecon de la idealo aŭ en Egiptujo perfortanta la pordojn de la Saĝeco-Templo, avidante sensoiĝi en la klarega fonto de la Supera Iniciato; en Ĉinuĵo, renversita en adorado al Konfucio, aŭ en maldankema Palestino, forlasinta sian plej grandan filozofon: la Milda Rabeno de Galileo.

En tiu tago, glora por Esperanto, ni ridos ĉe la rememoro pri la nunaj tagoj, en kiuj la politikuloj kunsidas por subskribi porpacan traktaton inter la nacioj.

Hipokritaj traktatoj!

Oni pripensas kontrakton por bona najbareco, nur kiam oni vivas en kverelado. Kontraŭe, ĝi estus eĉ primokinda.

Se ili ne sentus, do, baldaŭn militon, aŭdante, en si mem, la raŭkan muĝadon de la malsupera animaleco, preskaŭ eksplodanta, ili forgesus tiajn antaŭgardilojn.

Oni havos pacon kaj konkordon, fundamentitan sur sociala justeco, nur tiam, kiam la amo kaj la belo regos en ĉiuj koroj.

Ja tiu estonteco de sublimita vivo estos ĵu pli proksima de ni des pli intensa kaj vasta estos nia peno por disvastigo de la Idealo, kiu nun kunvenigas nin, kaj kiu faros, el tiu ĉi mizera mondo, tiun Kanaanon delonge al ni promesita kaj vane de ni esperata: Esperanto kune kun sia Interna Ideo.

Cedilha Neto.

Havigu reklamojn kaj abonantojn por la
plibonigo de via gazeto:
"RIO ESPERANTISTA"

O ESPERANTO E A SOCIEDADE INTERNACIONAL DOS ESTUDANTES

ALBERTO FLORES

P. Alegre

(1.º lugar no concurso de "Juventude Unida")

Tanto esperantistas como sieanos buscam concretizar o grande Ideal de Paz e Fraternidade entre os Homens.

Os esperantistas dispõem de um século maravilhoso para facilitar as intercomunicações, a língua artificial Esperanto, notável pela sua facilidade e compreensibilidade.

Os sieanos usam, como meio de intercomunicação, a carta, o mais simples, mais prático e ao alcance de todos.

O verdadeiro valor da correspondência cultural amigável, como fator de aproximação e entendimento entre os povos, ainda não foi bem percebido pela maioria.

O verdadeiro mérito da língua Esperanto, como linguagem ideal para o entendimento entre os povos, inexplicavelmente ainda não foi compreendido por todos os homens.

Os sieanos usam a conversação escrita, por ser um meio prático de se entenderem à distância.

Os esperantistas têm uma linguagem simples, utilizável com vantagens, tanto na conversa escrita como na falada.

Os ideais de ambos se harmonizam e se casam, perfeitamente se completando. Ideal será, pois, que ambos se unam e trabalhem juntos em prol de sua causa comum.

O Esperanto é algo de utilidade incontestável para facilitar as relações e amizade entre os sieanos de todo mundo. E' de se esperar, portanto, que os membros da S.I.E., sabendo disto, a ele se dediquem, dando mais uma mostra de sua compreensão e idealismo.

A S.I.E. é uma entidade que, associando idealistas de boa vontade, em todas as terras, pode prestar ao movimento esperantista inestimáveis serviços: não só na propaganda e divulgação do Nobre Idioma, como formando os novos "samideanos", interessados e sinceros, capazes de dar um novo vigor e notável impulso ao Esperanto. E' necessário, pois, que os esperantistas apoiem e venham colaborar com a S. I. E., buscando no meio estudantil os futuros continuadores de sua idealística obra.

O caráter de neutralidade dos dois movimentos irmãos permite, numa admirável confraternização, que deles participem todas as gentes. A elevação do seu ideal oferece, aos que nele participam, oportunidade de serem realmente úteis à Pátria e à Humanidade, numa eficiente con-

tribuição para a felicidade e bem estar geral.

O ideal que orienta esperantistas e sieanos não é particularista; não é de nenhum grupo, é de todos os que sentem ser a Fraternidade melhor do que a beligerância e o egoísmo.

A intercooperação de esperantistas e sieanos é, por conseguinte, possível e desejável, pois o Esperanto é útil à S.I.E. e esta não menos útil ao Esperantismo.

Ambos saberão compreender isto, ampliando, cada vez mais, a colaboração que já se nota entre os dois grupos, numa magnífica demonstração do quanto é elevado o espírito de fraternal colaboração, amizade e cordialidade, que anima sincera e desinteressadamente os sieanos e os esperantistas, no desejo de conseguir um Mundo de Fraternidade e de Paz para todos.

ESPERANTICES

Aquí estamos, caro leitor, trabalhando no afã de tornar o Esperanto, idioma internacional-auxiliar-neutro, cada vez mais conhecido. E' um dever que procuramos cumprir, aliás prazeiramente, pois que também já sentimos a grandiosidade da Fraternidade, o ideal de Confraternização, a necessidade de Compreensão, de Entendimento, de Amizade!

Aquí estamos, caro leitor, empenhados na divulgação do ideal de uma só língua para as relações internacionais, para, ela somente, ser usada nas relações escritas e faladas, entre as pessoas de língua diferente.

E toda vez que nos for possível, invocaremos, pediremos com insistência o apoio geral, a ajuda de todos, porque nos tem sido agradável, útil e muito bom o Esperanto, proporcionando-nos o ensejo de conversarmos, por escrito e oralmente, com amigos, de outras pátrias, que não sabem o nosso idioma. Dêles temos recebido cartas, fotografias, vistas de suas principais cidades, informes sobre coisas de nossas profissões e, a nosso turno, lhes enviamos, também, vistas do nosso Brasil, que, assim, se torna cada vez mais conhecido no estrangeiro.

Cooperar, pois, com o Esperantismo, com a genial idéia do sábio polonês — Dr. L. L. Zamenhof, é um dever, é uma honra, caro leitor!

O. S. Lopes

SENFINA ANGORO

EL LA ĈINA POEZIO

Li Tai Po (699ª — 762ª j.)

*De l' vojaĝ' la celon deziregas mi atingi
kaj ardantan la aflikton de l' angor' estingi.
Kiel miaj zorgopensoj, la insektoj zumas
ĉe la fontobordo, kiujn lunrad' orumas.
Sur malvarma mia mato, da glaci' tabulo
maldiketa brilas, kvazaŭ estus ĝi spegulo.
La lanterno sur la mur' malforte trembriletas,
en aflikton mian ĝi pli da malĝojo jetas.
Min por trankviligi, el la ombro mi foriras,
al la Luno mi rigardas, tamen resopiras.
Kvazaŭ floro, inter nuboj paŝas ĝi kviete;
super mi ĉiela blu' etendas sin diskrete,
kaj malsupre tre intense verda la koloro
kaj trankvilas akvoj, kun kaŝita la trezoro.
La ĉiel' senlima estas, granda tre la tero;
pliangoras mia kor' ĉe tu konsidero:
Kiel tra l' pordego pasos mi al la montaro?
Ĉu projekton mian ne detruos iu baro?
Kial tremas mia koro
pro la mens-angoro?!*
(Laŭ la angla traduko de Witter Bynner,
esperantigis Francisco V. Lorenz)

Esperanto Venkas

KVAR KOMERCAJ FIRMOJ, en Brazilo, jam uzas Esperanton, nome: Babel Representações e Comércio Ltda., Dufratasocio, Komerca Bonaferoj-Asocio, kaj Getulio Soares Araujo.

DUM LA XI B. K. E. oni inaŭguris, en urbo São Paulo, straton nomata "Esperanto".

BRAZILA MINISTERIO POR AGRİKULTURO, São Paulo, fako pri Animalaj Produktoj, multobligis kaj disdonis ĉirkuleron pri Esperanto kaj D-ro Zamenhof.

BRAZILA INSTITUTO POR GEOGRAFIO KAJ STATISTIKO presigis esperantan broŝuron pri la urbo São Paulo, okaze de la XI B.K.E.

KONVENCIO EN STATO MINAS GERAIS okazos ankoraŭ ĉi-jare, kaj la tiea registaro donacos al ĝi bonan subvencion.

NIAJ PERANTOJ

- Belo Horizonte — DR. L. DE AZEREDO COUTINHO,
Rua Carijós, 218 - 2.º andar - Sala 26.
Foz do Iguaçu — CARLOS H. DIONISIO.
Salvador — EDGARD DA SILVA ESTRELA,
Rua 3 de Maio, 12.
São Paulo — VICTOR MINIERO, Rua Comandante Salgado, 234.
Pôrto Alegre — ARY ZAMORA, Rua S. Carlos, 1192
Uberlândia — HAROLDO LEITE PINTO, Caixa Postal, 337.

Aliaj gesamideanoj, kiuj deziros reprezenti "RIO ESPERANTISTA"-N en aliaj urboj, bonvole skribu al la redakcio.

PALACE MÓVEIS

Exposição permanente de Móveis de fino gosto

P. M. RAWET & CIA. LTDA.

Pc. das Nações 184 — R. Cardoso de Moraes 506-A

Bonsucesso RIO DE JANEIRO Ramos

Recital esperantista

Organizado pela A. E. R. J. e pelo Esperanto-Klubo da Associação Cristã de Moços do Rio de Janeiro, realizou-se em 6 de Outubro um recital de violino pela artista Elly Scherer, acompanhada ao piano por Maria da Costa.

Elly Scherer

Elly Scherer, violinista de grandes recursos, é húngara de nascimento; iniciou seus estudos em Budapeste e veio terminá-los na capital paulista. É uma das fundadoras da Orquestra Sinfônica Brasileira.

A pianista Maria da Costa é discípula de Cantú e executa maravilhosamente, tendo apresentado, juntamente com Elly Scherer, admiráveis interpretações de Massenet e Haubay.

Grande foi a assistência que, nesse dia, compareceu ao salão nobre da A.C.M. do Rio de Janeiro, onde esperantistas e simpatizantes aproveitaram os momentos deliciosos resultantes da união das duas expressões que não conhecem fronteiras — a música e o Esperanto. O samideano László Zinner iniciou o programa, apresentando as artistas, e o samideano Nelson de Souza o encerrou, mostrando aos não-esperantistas a necessidade e a utilidade do Esperanto no mundo moderno. Tivemos, ainda, o jovem poeta esperantista, Sylla Chaves, declamando "La Vojo", de Zamenhof, e "Post la Scenejo", soneto de sua autoria.

AURORA!

"Tagiĝo", de Antoni Grabowsky

(Traduzida por V. Guayanás de Sousa)

*Deveis, vossos peitos, irmãos, afinar,
Num canto mui novo e valente,
Que vibre, potente, dos montes ao mar,
Dizendo a cada dormente:
"Aurora! Amanhece! O sol irradia!
As trevas noturnas fugiram... E' dia!..."*

*Foi longa a jornada, o caminho espinhoso.
Que fúria nas ondas do mar!
Mas nós os vencemos e hævemos, com gozo,
De ao verde refúgio chegar!...
Após fera luta e amargo tormento,
O verde estandarte tremula ao vento!...*

*Se a novas batalhas a sorte nos lança;
Estamos já bem preparados!...
Não há o que vença, no mundo, a Esperança,
Nem mesmo a mudança dos fados...
Matá-la, já agora, não pode ninguém,
Profundas raizes nas almas já tem!...*

*Avante! Marchemos, erguida a bandeira!
Do Mestre imitemos a vida,
E dos companheiros da hora primeira,
Heróis desta luta renhida!
Que passe a existência, veloz, transitória,
Seus nomes não rouba de nossa memória!...*

*Bendito Esperanto! És bem, para nós,
Divino e celeste presente!
A pátria que herdamos de nossos avós
Juramos amar fielmente...
Porém achegados, do lar ao calor,
A todos os homens sentimos amor!...*

*Já hoje centenas, milhares de irmãos,
Que o nosso universo encerra,
Ansiosos escutam, estendem as mãos...
Cantai, pois, ó filhos da terra:
"Aurora! Amanhece! O sol irradia!
As sombras noturnas fugiram... E' dia!..."*

SUBTENANTOJ

RIO ESPERANTISTA kaj la Asocio tre dankas al la esperantistoj, kiuj tutkore kaj propravole fariĝis subtenantoj, ĝis kiam la gazeto havos sufiĉe da reklamoj por la eldonaj elspezoj. Ili estas: Wilton Ribeiro, Helio Miranda, Othon Crespo Nunes, Florestan Nogueira, Cap. J. F. Lima, F-ino Palmyra M. Vasconcellos, Jozefo Joels, Nelson de Souza, D-ro Alcides N. R. de Castro, Paulo Gomes de Faro, Aylton de L. Rocha, Prof. Roberto das Neves, Manuel Aveleza de Souza, M. Barbosa de Mello, F-ino Rosa Lifchitz, Sylla M. Chaves, A. S. Varão, F-ino Yolanda de Aranjó, Jayme B. de Araujo, D-ro Braz Cosenza, C. N. Baschicoff, O. Vianna Peixoto, D. Pereira de Souza, F-ino Elza T. Faria, José Cosenza, O. S. Lopes, Olivio C. Pinto, F. Doblás Filho, kaj Laszlo Zinner.

Vergílio Guayanás

Ocorreu no dia 7 de setembro um trágico desastre, na Baía de Guanabara, com a lancha "Peruana" da Companhia Frota Carioca. Esse acontecimento abalou toda a população do Distrito Federal e, também, os esperantistas locais, porque nele pereceu o estimado samideano Vergílio Guayanás de Sousa.

Sendo sócio fundador da A. E. R. J., ele era ultimamente seu Diretor de Propaganda, cargo que parecia criado exclusivamente para ele, porquanto embora não falasse fluentemente o Esperanto, Guayanás era dotado de um espírito grandemente empreendedor e dinâmico e estava constantemente a fazer propaganda do idioma neutro-internacional. Seu grande idealismo não lhe permitia repouso e, por isso, participava, além do movimento esperantista, de movimentos religiosos os mais diversos, a saber: Loja Maçônica, Igreja Metodista, Ordem Mística de Regeneração, Sociedade Teosófica, Círculo Esotérico da Comunhão do Pensamento e vários Centros Espíritas.

A família de Vergílio Guayanás, "RIO ESPERANTISTA" apresenta os sinceros pêsames da diretoria e do quadro social da Associação Esperantista do Rio de Janeiro.

F A R I Ĝ U
S U B T E N A N T O
D E
"RIO ESPERANTISTA"

A. S. REZENDE

— Inĝeniero —

projektoj kaj antaŭkalkuloj por loĝdomoj
luksaj, hoteloj, hospitaloj, lernejoj, kaj
aliaj konstruaĵoj.

Informpetoj en lingvoj portugala, franca,
— angla kaj Esperanta —

Adreso: Caixa Postal 2917

Rio de Janeiro

Brazilo

Agência São Jorge

(Agentejo Sankta Georgo)

Biletoj por vojaĝoj surmaraj, surteraj kaj aeraj

T U R I S M O

IMPORTADO KAJ EKSPORTADO

JORGE SOARES & CIA. LTDA.

PRAÇA MAUA' N.º 67 — RIO DE JANEIRO, BRAZILIO
(ĉe la havenkajo)

TRA LA MONDO

AŬSTRUJO — Landa Esperanto-Kongreso okazis en Kufstein (Tirolo), de la 19^a ĝis la 31^a de aŭgusto. Samtempe okazis ĝeneralaj kunvenoj de Aŭstra Esperantista Federacio, kaj de Aŭstra Societo de la Amikoj de Esperanto.

BULGARUJO — Por memori la 60an jubilean jaron de Esperanto, la 30an datrevenon de la morto de Zamenhof, kaj la 30an Bulgaran Esperanto-Kongreson, oni eldonis memorpoŝtmarkojn en tiu lando. Bonega propaĝandilo, kaj nova materialo por Esperantaj ekspozicioj. Mendu ĉe Bulgara Esperantista Asocio, Centra Komitato, Str. "Graf Ignatiev" N.º 2, Il. et., Sofia. Prezo: 2 respondkuponoj po peco; aldonu 2 respondkuponojn por rekomendita afranko.

GERMANUJO — Laŭ ricevita informo, la Germana Esperanto-Kongreso okazos dum la pentekostaj festoj, en 1948. Per invito de alilandaj esperantistoj, ili intencas fari ĝin kiel eble plej interesa kaj valora.

LIVROS EM ESPERANTO

Fako por librovendado de Asocio Esperantista de Rio-de-Janeiro:

	Cr\$
Primeiro Manual de Esperanto	3,00
Vida, Idéias, Lógica e Obra de Zamenhof	2,00
Essência e Futuro da Idéia de Língua Internacional, em português	6,00
A mesma obra, em português e esperanto	8,00
Esperanto Sem Mestre, enc.	16,00
Método de Esperanto, cart.	9,00
Guia de Conversação, broch.	5,00
Esperanto Modélo, broch.	15,00
La Perfido, de Jong	25,00
La Hispana Tragedio, de Last	25,00
Kulio, de Szekely	25,00
Judoj sen Mono, de Gold	25,00
Patroj kaj Filoj, de Turgenjev	25,00
Rigardante Malantaŭen, de Bellamy	20,00
Romano pri Afrika Bieno, de Schreiner	18,00
Fabeloj, de Anderson, 2 ^a kaj 3 ^a partoj	30,00
La Fino, de Bernadotte	15,00
Baha'u'llah kaj la Nova Epoko	12,00
Parizaj Paroladoj de Abdul Baha	10,00
Glumarko kun portreto de Zamenhof, trideko	3,00
" Esperanto lingvo internacia, centoj	6,00
" Oni korespondas Esperante, centoj	6,00
" Stelo traŭta de la vorto "Esperanto", centoj	6,00
Poŝtkartoj kun verda stelo, deko	5,00
Leterkartoj kun verda stelo, deko	5,00
Leterpapero kun verda stelo, centoj	18,00
Kovertoj kun la verda stelo, centoj	18,00

Os samideanos do interior não precisam remeter dinheiro, podem fazer os seus pedidos por meio de cartão postal, recebendo no correio pelo serviço de Reembolso Postal. Os cheques ou vales postais devem vir em nome do Tesoureiro, sr. Manoel Barbosa de Mello, Caixa Postal 3677, Rio de Janeiro.

FOGAO A ÓLEO "POPULAR"

Sem torcida — Garantido — Desmontável. — Vendas na Fábrica. — Demonstramos sem compromisso. — Preço popular — à vista — atacado — prestação sem entrada
LUZARTE FABRICA LTDA. — Av. Pres. Vargas, 917, 1.º

RICEVITAJ PUBLIKAĴOJ

NATURA, kun esperantaĵoj, numeroj 46-47, Lisbono.
 NEDERLANDA ESPERANTISTO, numeroj 6 ĝis 8, Amsterdamo.
 LE TRAVAILLEUR ESPERANTISTE, numero 5, Parizo.
 BOLETIM ESPÍRITA, numero 16, Florianópolis.
 O JULINHO, kun esperantofako, Pôrto Alegre.
 O BRASIL ESPERANTISTA, numeroj 109 ĝis 116, Rio de Janeiro.
 REFORMADOR, numero 9, Rio de Janeiro.
 SUDA STELO, numeroj 1-2, Pôrto Alegre.
 TRIBUNA ESPÍRITA, numero 31, São Paulo.
 REDELAÇÕES, numero 26, Rio de Janeiro.
 LABORISTA ESPERANTISTO, numero 10, Amsterdamo.
 O ESPIRITUALISTA, numeroj 40-41, São Paulo.
 HEROLDO DE ESPERANTO, numero 15, Bruselo.
 RESENHA MÉDICA, numero 4, Rio de Janeiro.

SOCIALAJ NOTOJ

Festas sian naskiĝan datrevenon, dum la monato oktobro, la jenaj gesamideanoj, kiujn ni elkore gratulas:

- 1 — Eduardo Gomes de Jesus
- 1 — Estevam Fernandes Moreira
- 2 — Antonio Saraiva Varão
- 5 — Cid de Almeida
- 11 — Regina Pereira de Souza
- 15 — Marli Teixeira Bastos
- 16 — Nancy Cassão de Castro
- 16 — Nilton Ferreira Marcelino
- 17 — João de Souza
- 19 — A. Cactano Coutinho
- 19 — Pedro de Lima Brenneissen
- 22 — Ubirajara Duval Cordeiro
- 26 — Albertino de Albuquerque
- 26 — Joaquim dos Santos Gonçalves
- 30 — Elza Travassos de Faria
- 30 — Manoel Joaquim Ferreira

RIO-ESPERANTISTA
 Propriedade da A.E.R.J.
 Um jornal do Rio para o mundo

Redação e administração:
R. das Marrecas, 19-2.º and.
 Tel. 22-5300 — C. Postal 3677
 Rio de Janeiro — BRASIL

Diretor responsável
Nelson Pereira de Souza
 Gerente
Delio Pereira de Souza
 Redator-chefe
Lászlo Zinner
 Redatores
Manuel Aveleza de Souza
Dr. Braz Cosenza
 Auxiliares
Othon Crespo Nunes
José Cosenza

EXPEDIENTE:

As importâncias referentes as assinaturas de RIO-ESPERANTISTA, deverão vir em nome do nosso gerente, Delio Pereira de Souza, bem como, quaisquer quantias, Vales-Postais, cheques, etc.

Este jornal dá ampla liberdade aos seus colaboradores, não se responsabilizando pelos conceitos emitidos em artigos assinados e implicitamente nas seções que tenham redatores responsáveis.

Organizaço je servo de la UNIVERSALA FRATECO

La gazeto rajtigas tutan liberon al siaj kunlaborantoj kaj ĝi ne respondecas por la enmetitaj konceptoj en artikoloj subskribitaj kaj sekve, por la fakoj, kiuj havas respondecajn redaktorojn.

Estas permesata la represigo, ĉu parte, ĉu tute, de la artikoloj, kondiĉe ke oni citu

GEESPERANTISTOJ!

Donu preferon al

GRÁFICA RIO

Rua General Pedra, 339-A

Presadoj ĝeneralaj. Perfektado kaj rapideco.

MODAS

Glamour

M. KULICK

RUA GONÇALVES DIAS 40 - Loja 21 - Tel. 42-5293
 GALERIA dos EMPREGADOS NO COMERCIO

Grava Konferenco je pentekosto 1948, en Parizo

Gravaj problemoj sin prezentas al la politikistoj, ekonomiistoj, sciencistoj kaj intelektuloj de ĉiuj landoj pri la nunaj kaj estontaj vivkondiĉoj de la homaro. Sed neniam la ŝtataj intereso-
j permesis larĝe diskuti tiujn gravajn problemojn. Pro tio kaj pro la fakto, ke nuntempe la demando pri internacia lingvo fariĝas pli kaj pli aktuala, okazos je Pentekosto 1948 internacia konferenco en Parizo, dum kiu nur Esperanto estos uzata kiel kongreslingvo.

Kvar preparaj komisionoj estas starigitaj por detale pristudi la gravajn problemojn.

La unua komisiono, politika, devos trovi solvon pri la jenaj demandoj: Ĉu estas eble, trovi sintezon inter la okcidenta kaj orienta vidpunktoj pri demokratio? Ĉu tutmonda parlamento estas ebla? Ĉu la superŝtato estas realigebla?

La dua komisiono, ekonomia, devos solvi, se eble, la jenajn demandojn: Kio estas pli bona por la popoloj, la liberalismo aŭ la ŝtata ekonomia direktismo? Ĉu la kapitalista, la ŝtatsocialista aŭ la abundeca ekonomio devos gvidi la ekonomian vivon?

La tria komisiono, la scienca, pritraktos la lastajn inventaĵojn kaj diskutos la konsekvencojn de la atoma bombo por la homaro.

La kvara komisiono, intelekta, pritraktos i.a. la jenajn temojn: Ĉu la homoj rajtas esti tute sendependaj, sen ia ŝtata kontrolo pri pasportoj, devizoj, k.t.p. Ĉu la gazetaro kaj la radio devas esti sendependaj, ŝtatkontrolitaj aŭ nur ŝtataj? Kiamaniere eduki la infanojn: por la individuo, la familio, la ŝtato, la nacio aŭ la homaro?

(El "Nederlanda Esperantisto" — Junio — 47.

GRAVA ESPERANTO-KURSO

Ĉe la Filozofia Fakultato inaŭguriĝis grava Esperanto-kurso gvidata de samideano Roberto das Neves, kiu ankaŭ gvidas tie aliajn kursojn pri Psikologio, Psikotekniko kaj Grafiologio.

Enskribiĝoj kaj informoj ĉe: Instituto de Pesquisas e Análises Econômicas, Avenida Beira Mar n.º 262, sala 101, Rio de Janeiro.

GEJUNULOJ!

Aliĝu al Tutmonda Junular-Organizo, kaj abonu ties oficialan organon "Juna Vivo".

Brazila perantino: F-no Maria Angélica de Oliveira, Rua Haddock Lobo, 58, Rio de Janeiro.

ESPERANTO

Verkis: Geraldo Magella Cantalice

*Jam brilas sur la mondo pura stelo,
La belbrilega suno de la gloro;
Tutmonda ja lumturo de l' bonvolo,
Perdita sur la maro de l' doloro!*

*Tagiĝo de la amo, kaj trezoro
De l' vivo, — jen ofero de l' ĉielo —
Pli freŝa kaj karesa la aŭroro!
Jam brilas sur la mondo pura stelo...*

*Miraklo de l' mirakloj sur la tero!
La pura jen de la espero,*

*Kompleta ja sintez' de l' unuigo!
Kaj tiu suno estas Esperanto!
La stelo de la amo! — Esperanto.
Savanta la lumturo! — La tagiĝo!*

15 de Outubro

Esse é o dia magno da Rádio-Ginástica, porque marca o natalício de seu idealizador e orientador — Prof. Oswaldo Diniz Magalhães!

Muito merecidamente lhe são prestadas, nessa ocasião, sinceras homenagens, que provam a estima geral por sua obra inegalável de aprimoramento moral, físico e espiritual do povo brasileiro.

Nós, os esperantistas, também queremos nos associar a essa homenagem, mesmo porque o Prof. Diniz é um grande admirador do Esperanto, compreendendo bem o ideal de língua neutra e internacional, para a maior fraternidade entre os povos.

Desejamos, pois, que ao Professor Oswaldo Diniz Magalhães nunca faltem saúde e ânimo para o prosseguimento de tão útil e sincero trabalho pelo bem do Brasil.

ESPERANTA RADIO-PROGRAMO

Nin sciigis la Asocio de Esperantistoj en Pollando, pri tio ke la "Pola Radio", laŭ 49.06 metroj, ĉiunmerkredon je la horo 21.10 laŭ Gr. tempo, disaŭdigas Esperanto-programon kun prelegoj kaj informoj pri Pollando. Korespondadojn oni sendu al: Asocio de Esperantistoj en Pollando, Marszalkowaka 81, Warszawa, Pollando.

A N O N C E T O J

Deziras korespondi:

D-ro BRAZ COSENZA, Caixa Postal 3677, Rio de Janeiro, Brazilo. Kun framasonoj el la tuta mondo.

S-ino CEDILHA NETO, sama adreso. Pri scipolitiko, kun gesamideanoj el la tuta mondo.

Membroj de la ESPERANTO-KLUBO ĈE Y. M. C. A. EN RIO DE JANEIRO, Caixa Postal 254, Rio de Janeiro, Brazilo. Kun YMCA-anoj el la tuta mondo, por la starigo de simila kluboj.

Representações e Conta Própria

GETULIO S. ARAUJO

Rua Miguel Couto, 51 - 2.º
Rio de Janeiro

Oni korespondas Esperante

LA 33ª UNIVERSALA KONGRESO

Okazos en la urbo Malmö, Svedujo, de la 31ª de Julio ĝis la 7ª de Aŭgusto de la venonta jaro. A.E.R.J. jam ricevis la kongresajn presadojn kaj aliĝilon.

La kongreskotizo estas sv. kr. 20 por kongresano, sv. kr. 10 por edzo aŭ edzino de kongresano, kaj sv. kr. 8 por junulo ne pli ol 20-jara, se la pago estos farita ĝis la 31/12/47. Kiel loĝejo estas hotelĉambroj, ĉambroj ĉe privataj, amasreŝtejo en lernejo, aŭ tendaro, kaj ĝi devas esti mendita kune kun la aliĝo. Okazos ses promenadoj: rondveturo en Malmö; rondveturo al skaniaj kasteloj, norde de Malmö; alia, sude de Malmö; tuttaga krosado en la markolo Öresund kun vizito al la urbo Hälisingborg; vizito al la universitata urbo Lund; kaj bankskurso al Falsterbo. Por postkongresaj aranĝoj estas en la programo interalie la vizito al la ĉefurbo Stockholm.

La interesatoj povas peti programojn de la sekretario.

NOTOJ DE LA SEKRETARIO

La sesan de Oktobro kunvenis la estraro por decidi pri administraj aferoj. Ĝi donis la petitan eksigon al s-ano Alcino Alves Ribeiro, kaj la petitan libertempoj al s-ano Celso Alves Rosa, nelimigita. Pri la propono de ĉi tiu samideano por starigo de fako en la gazeto, pri "Filozofio kaj Religio", oni decidis ne ĝin akcepti, ĉar tio ŝajnis kontraŭa al la celo esperantista de la Asocio kaj de ties gazeto.

Je la 22ª de Oktobro, ni ricevis la unuan viziton de s-ano Pedro de Lima Brenneisen, prezidanto de Esperantista Klubo de Florianópolis, kiu gratulis la estraron de A.E.R.J. La prezidanto de la Asocio oferdonis al E.K.F. libreton "Vivo de Zola", kiel memorigilon pri la vizito. S-ro Brenneisen estis unu el la fondintoj de Grupo Esperantista de Joinville, en la jaro 1941ª, kune kun nia ĝenerala sekretario, s-ro Délio Pereira de Souza, kaj aliaj.

HUGO C. DE ALBERGARIA

Escritório de advocacia

Av. Rio Branco, 113 - s. 131

DR. ADOLPHO STAERKE
Livre docente da Universidade do Brasil
Clínica de senhoras

Residência: Consultório:
RUA BELA S. LUIZ, 68 R. ASSEMBLÉIA, 58-1.º
Tel. 48-5892 Tel. 42-3835

Rio Esperantista

Orgão oficial da A E R J.

PENSAMENTO E TRABALHO PELA FRATERNIDADE UNIVERSAL

Diretor: Nelson Pereira de Souza

Redator-Chefe: László Zinner

Assinaturas:

Brasil — Cr\$ 15,00
Exterior — Cr\$ 30,00
Ou 25 Coupões-resposta

Rio de Janeiro, Outubro de 1947

ANO I — Edição mensal — N.º 7

Redação e administração

R. das Marrecas, 19, 2.º and.

Tel.: 22-5300 — C. P. 3677

Avulso Cr\$ 1,00

ÉCOS DO XI CONGRESSO BRASILEIRO DE ESPERANTO

Conforme foi amplamente anunciado, realizou-se, durante os dias 13 a 21 de setembro do corrente ano, na capital paulista, o 11.º Congresso Brasileiro de Esperanto.

Não somente dos diversos Estados do Brasil, mas, também, de sua Capital Federal, rumaram a São Paulo caravanas esperantistas que, em completa confraternização, mereceram carinho e acolhida por parte do povo bandeirante e empregaram esforços pela nobre causa: a propagação e o ensino do idioma in-

ternacional-auxiliar-neutro, bem como o Sr. Otavio Vianna Peixoto e esposa, representando a jovem instituição esperantista de Niterói.

De acôrdo com o costume, o vagão do trem que transportou a mencionada caravana foi, antes da partida, completamente ornamentado, aparecendo em destaque o "Verda Standardo", as estrelas coladas às paredes do carro e às malas dos membros da caravana, e também a frase, escrita no corpo da composição: XI BRAZILA KONGRESO DE ESPERANTO.

dente do Esperanto-Klubo da Associação Cristã de Moços do Rio de Janeiro; Roberto das Neves, da mesma A.C.M., e, por último, o muito simpático escultor húngaro, László Zinner — Diretor do Departamento Cultural da A.E.R.J.

Ainda do Rio de Janeiro, compareceram ao Congresso: Ismael Gome Braga — representante da Liga Esperantista Brasileira, do qual é vice-presidente; A. Caetano Coutinho — Presidente do Brazila Klubo, e mais as seguintes pessoas daquela entidade: Getúlio Soares de Araujo e senhorinhas Malheiro.

Pelo acima exposto, verificamos que o Rio de Janeiro enviou a São Paulo, uma embaixada composta de vinte "gesamideanoj".

Quando à parte técnica do Congresso, sem dúvida melhor dirão as outras publicações e os artigos dos responsáveis pelo respectivo noticiário. Mas não nos furtaremos em anunciar que também a A.E.R.J. cumpriu o seu dever no XI, graças não só à direção do nosso Presidente, como, ainda, à cooperação de todos os participantes da caravana, principalmente a Dra. Ilka Duque Estrada.

Passamos ali dias admiráveis, convivendo com samideanos de todo o país e embalados no contagiante entusiasmo da excelentíssima mãe brasileira — Dna. Chiquinha Rodrigues. Salientamos, também, a dedicação do samideano Oswaldo Leite de Moraes — Presidente do São Paulo Esperanta Klubo e Secretário do Congresso, da samideana Dra. Azália Machado e de todo aquele grupo de membros do S. P. E. K. Todos apresentaram, além de nossa expectativa, um grandioso congresso!

Mas à margem, e com muita relação aos trabalhos, os AERJanos fizeram visitas de propagação e confraternização, principalmente aos "Amigos da Boa Cultura", à Sociedade dos Vegetarianos, à Polícia Paulista, aos congressistas brasileiros de Polícia Técnica, ao Circulo Esotérico da Comunhão do Pensamento, à Sociedade Teosófica no Brasil, à Associação Cristã de Moços de São Paulo, à Associa-

ELEIÇÕES

Augustus

Aproxima-se o dia em que os AERJanos terão de comparecer as urnas, a fim de votar num esperantista, do quadro associativo da instituição, para a Presidência de 1948.

RIO ESPERANTISTA anunciará a convocação da assembléia geral ordinária, e todos os associados quites, da A.E.R.J., atenderão pressurosos ao chamado, para cumprimento do dever.

Nenhum AERJano deve faltar; nenhum deixará de comparecer para eleger o seu Presidente!

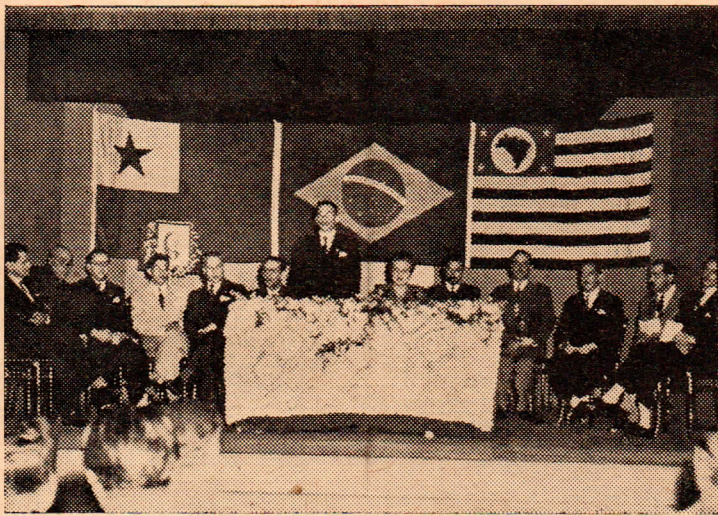
Na conformidade de nosso Estatuto, nem a instituição apresentará candidato nem é permitido, ao atual Presidente, sequer insinuar quanto a quem deve substituí-lo. Ainda de acôrdo com o Regimento Interno da Associação, o associado tem direito de escolher livremente; bastar-lhe-á tomar um pedaço de papel e nele escrever, a manuscrito (tinta ou lápis) ou à máquina, um nome — o do samideano que deseja para a Presidência.

Sempre foi assim na A.E.R.J. Não é aceito o voto por procuração. Não é proibida a reeleição.

Eleito o Presidente, êle anunciará, depois, o nome das demais pessoas que escolheu para formação da Diretoria.

Quem será eleito para o ENCARGO? Um homem? Uma mulher?

As urnas dirão...

Solena malfermo de la XI B.K.E., en la momento kiam paroladis ĝia Generala Sekretario, S-ano Oswaldo Leite de Moraes.

ternacional-auxiliar-neutro, bem como a difusão do ideal de Entendimento, de Fraternidade, que o Esperantismo muito bem vive.

Da A.E.R.J. seguiram, pelo primeiro trem do dia 12, daquele referido mês: Francisco Doblaz Filho — Presidente, Délio Pereira de Souza — Secretário Geral, Octaviano da Silva Lopes — 2.º Secretário (salientando-se que o 1.º Secretário — Dr. Braz Cosenza —, permaneceu nesta Capital no exercício da presidência da Associação), Dra. Ilka Duque Estrada — Diretora do Departamento Jurídico, e os associados Aylton de Lima Rocha, Antonio Saraiva Varão e esposa, e Joaquim dos Santos Gonçalves — Diretor do Esperanta Rondo

Podíamos notar, ainda, a alegria e o entusiasmo reinantes, as recepções que durante a viagem mereceram, em várias estações, aqueles esperantistas, o que se deu, também, na gare D. Pedro II, no embarque e no regresso, manifestações essas feitas por um grande grupo de associados e de amigos dos caravaneiros.

Em São Paulo, foi a caravana hospedada no "Senador Hotel", na rua Senador Feijó, em apartamentos elegantemente dispostos, no 3.º andar, onde foi imediatamente montada a "tenda árabe de trabalhos da A.E.R.J."

Posteriormente ali chegaram e passaram a conviver com os AERJanos: Rosa Lifchitz, Nelson Pereira de Souza — Presi-

ção dos Rádio-Ginastas de São Paulo, à Caixa Beneficente dos Guarda-Civis de São Paulo, aos órgãos de Imprensa de São Paulo, de Santos e de Campinas, assim como à Federação Espírita de São Paulo, onde receberam um abraço de "Vinicius" — o grande escritor paulista.

Em Santos participamos da fraternal acolhida da parte não só dos esperantistas locais, como, ainda, de S. Excia. o Sr. Prefeito, que ofereceu aos congressistas um lauto lanche, onde diversos oradores enalteceram o Esperanto e o Dr. L. L. Zamenhof.

Em Campinas, terra natal do grande maestro Carlos Gomes, passamos um dia magnífico. Sensibilizou-nos, principalmente, a acolhida e a manifestação na Escola Normal daquela bonita cidade paulista, e o reavivamento do "movado" local, com o restabelecimento do mais antigo clube esperantista do Brasil — o "Suda Stelaro".

Estamos saudosos de tudo e de todos, daquele friozinho, da garça da Pizza Napolitana... Em suma, guardamos ainda gratas recordações daqueles dias verdadeiramente vividos no "Esperantujo".